

Міщенко М. С., к. психол. н., доцент кафедри психології,
*Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини, Україна*

ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТІВ

Потреба в самореалізації – одна з насущних потреб людини. Вона задовольняється в будь-якій діяльності, до того ж не обов'язково лише в тій, де людина розвиває свої сутнісні сили, стає суб'єктом творчості. Суперечності між соціальними та індивідуальними властивостями психічної діяльності особистості як індивідуальності ставлять індивіда перед ситуацією вибору шляхів та засобів реалізації свого духовного та фізичного потенціалу. Саме допомога особистості в її самореалізації сприяє підготовці молодих людей до самостійного життя у складних і суперечливих умовах сьогодення, до вибору соціально ціннісних орієнтирів у навчанні, роботі, спілкуванні, дозвіллі та життєтворчості.

Термін «самореалізація» запозичений з англійської мови (selfrealization) і дослівно перекладається як реалізація самого себе. У сучасній зарубіжній та вітчизняній психологічній літературі термін «самореалізація» часто вживається поряд зі змістовно спорідненими поняттями «становлення» та «особистісне зростання» [2, с. 625].

Навчання у закладі вищої освіти є важливим етапом соціалізації особистості, який глибоко пов'язаний із процесами саморозвитку особистості, особистісної самореалізації, цей етап припускає створення умов для ефективного розв'язання освітніх завдань, оскільки, з точки зору гуманістичної психології, сенс життя кожної людини полягає в найбільш повній її самореалізації, максимальній успішності у розвитку своїх здібностей, використання соціальних умов для розкриття задатків та обдарованості, а разом з тим і можливою користю для своїх близьких та суспільства.

Н. Р. Битянова виділяє такі складові структури особистісного розвитку: 1) самопізнання, 2) самоспонування, 3) програмування професійного й особистісного росту і 4) самореалізація [1].

Соціальні умови можуть прискорити чи уповільнити професійний розвиток особистості студента. Основними соціальними факторами, які впливають на цей процес, крім використання інноваційних технологій викладання й надання консультаційної та психологічної допомоги в університеті, є бюджет вільного часу студента, стиль життя студентських груп і їхніх формальних лідерів, стан навчально-матеріальної бази університету, наявність можливостей для творчої роботи і самовдосконалення, матеріально-побутові умови життя студентів. Важливою передумовою професійного розвитку особистості студента є його спрямованість, що проявляється відповідно до професійних настанов і ціннісних орієнтацій.

Отже, проблема реалізації особистісних здібностей студента зосереджує його увагу на те, щоб реалізовувати свій потенціал повною мірою в реальних життєвих умовах.

Література:

1. Долінська Ю. Г. Самоактуалізація особистості майбутнього психолога у процесі його професійної підготовки: автореф. дис. канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / Ю. Г. Долінська. – Н., 1992. – 20 с.
2. Философский энциклопедический словарь. – М : Советская энциклопедия, 1983. – 840 с.